



ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Obchodní akademie, Beroun, U Stadionu 486

U Stadionu 486, 266 37 Beroun

Identifikátor školy: 600 006 832

Termín konání orientační inspekce: 16. leden – 19. leden 2001

Čj.	023 68/2001 - 5119
Signatura	ob2fu232

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Obchodní akademie je škola zřízená MŠMT zřizovací listinou č.j. 13 603/94 – 27. Cílová kapacita školy je uvedena v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení pod č.j. 31 632/98-21 a činí 380 žáků ve studijním oboru 63 – 41 – M/004. Škola dále sdružuje domov mládeže s kapacitou 160 lůžek, školní jídelnu s kapacitou 350 jídel a státní jazykovou školu s kapacitou 350 žáků. Ve studijním oboru 63 - 41 – M/004 Obchodní akademie studuje ve školním roce 2000/2001 celkem 345 žáků.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura

Plánování a příprava výuky respektují učební plán a osnovy studijního oboru 63-41-M/004 Obchodní akademie a časově tematické plány učiva v jednotlivých ročnících. Pro každý ročník je předmět dotován třemi vyučovacími hodinami týdně. V členění učiva tematických plánů je zřetelná synchronizace výuky, plány mají rámcové zpracování, témata nejsou blíže specifikována. Kontinuita výuky předmětu mezi jednotlivými ročníky je zajištěna dobrou koncepční prací předmětové komise. Vytýčení hlavních oblastí v tematických okruzích a organizační zajištění výuky předmětu i v oblasti nadstavby předmětu (státní maturitní zkoušky, olympiády, doporučená četba, koordinace obsahu ověřování vědomostí žáků atd.) jsou stěžejními oblastmi, kterými se předmětová komise zabývá. V její práci se ale objevuje malý zájem o progresivní metody a formy práce a efektivní využití vyučovacích hodin pro žáky. Právě sledování a následné realizování této oblasti ve struktuře vyučování je nedostatečné. Plánování metodické struktury sledovaných hodin mělo pouze vyhovující úroveň. Nedostatečně propracovaná a připravená struktura vyučovacích hodin vedla k nevýrazné a chudé formě v koordinaci a řízení hodin. Z hlediska obsahu a rozsahu daného tematického celku byla aktuální příprava na vyučování celkově průměrná.

Plánování a příprava jsou souhrnně hodnoceny jako průměrné.

Personální podmínky jsou vynikající, pět vyučujících výše uvedeného předmětu na škole splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Ve škole je dostatek výukových prostor odpovídajících psychohygienickým zásadám. Všechny vyučující měly snahu je respektovat. Vyučování je realizováno v kmenových učebnách, které jsou standardně vybaveny, ale k výuce hodnoceného předmětu nijak nemotivují. Odborná učebna pro český jazyk a literaturu ve škole není vybudována. Didaktická technika ve škole je, ale při kontrolních hospitacích využívána nebyla. Pravidelná práce s učebnicí (čítankou) byla registrována ve většině zhlédnutých hodin, ale její efektivita byla malá; odkazy na učebnicové texty a doporučenou literaturu byly sporadické. Žákům slouží žákovská knihovna obsahující přes 4 000 titulů, jejíž služby žáci využívají. Nové knižní tituly jsou dvakrát ročně do knihovny nakupovány prostřednictvím sponzorských darů Rady rodičů OA Beroun. Funkčnost žákovské knihovny zajišťuje předsedkyně předmětové komise.

Psychohygienické a materiální podmínky pro výuku a jejich užití měly průměrnou úroveň.

Organizace vyučování byla postavena na frontální formě výuky často s nadbytečně

převažujícím podílem práce učitelky. Vzhledem k praxi a zkušenostem vyučujících byla výuka přes svou jednotvárnost účinná, neumožňovala však výraznější aktivní účast žáků při výuce, rozvoj jejich kompetencí a vytvářela malý prostor pro samostatné učení. Obecně postrádala výuka českého jazyka větší pestrost a nápaditost, použití rozmanitých forem a metod práce a technik rozvíjejících schopnost samostatné práce a spolupráce se žáky. Výrazněji nebyly zohledněny individuální potřeby žáků. Tradiční pojetí výuky spočívalo na předávání hotových informací, ponejvíce literární historie, jež si žáci zaznamenávali do sešitů. V několika vyučovacích hodinách bylo pracováno s uměleckým textem formou dílčích návodných otázek. Jakmile žáci byli zaměstnáni, spolupracovali a snažili se. Učivo bylo interpretováno věcně správně. Téma vyučovaných hodin nebylo vždy v úvodu hodin deklarováno, specifikováno, zhodnocení jeho dosažení v závěru hodin nebylo prováděno. V závěru vyučovacích hodin byl vytvořen nedostatečný prostor pro shrnutí učiva a vyjádření stanovisek žáků. Velmi aktivně se žáci projevovali v případě motivačního působení aplikace učiva a mezipředmětových vztahů. I přes ponejvíce využívané frontální učení žáci sledovali děj a ve svých odpovědích se stávali pro vyučující partnery. V jazykovém vyučování se vedle písemného pravopisného, tvaroslovného a skladebního rozboru objevovala pouze v malé míře tvorba souvislých mluvených projevů především monologického charakteru.

Z hlediska organizace forem a metod výuky byla výuka průměrná.

V úrovni vstupní motivace se objevovaly rezervy, v průběhu vyučovacích jednotek bylo na motivaci a aktualizaci učiva dbáno. Pochopení zadávaných úkolů bylo ověřováno, s řešením bylo žákům pomáháno. Žáci k výuce projevovali aktivní vztah, plnili pokyny učitelky a spolupracovali. Motivační aspekt vedle pochvaly a povzbuzení částečně plnila klasifikace žáků, která využívala různé prověřování jejich vědomostí od ústního po písemné testování a kontrolní práce. Klasifikace byla konkrétně zdůvodněna jen u některých vyučujících. Závěrečné hodnocení bylo nekonkrétní, v několika případech plně chybělo.

Motivace a hodnocení měly v souhrnu průměrnou úroveň.

Žáci projevovali k výuce dobrý vztah, většinou pracovali soustředěně a se zájmem. Pouze v hodinách, kterým chyběl motivační náboj, přistupovali k výuce rozpačitě. Celkově všechny vyučující pozitivně ovlivňovaly psychosociální podmínky výuky. Rozvíjení komunikativních schopností žáků nebyl dáván patřičný prostor, pravidla vzájemné komunikace nebyla ze strany žáků vždy dodržována a vyučujícími vhodně korigována. Kvalita komunikace byla postavena především na jednoznačných pokynech a jasně formulovaných otázkách, popř. úkolech, na které žáci dokázali správně reagovat. Kultivovaná komunikace polemického charakteru s vyjádřením vlastních stanovisek se ve výuce neobjevovala.

Úroveň spolupráce a komunikace žáků a učitelů byla průměrná.

Sledovaná výuka českého jazyka a literatury je hodnocena jako průměrná.

Matematika

Časová dotace čtyř hodin v prvním ročníku, tří hodin ve druhém ročníku a dvou hodin ve třetím ročníku odpovídá schválenému učebnímu plánu pro obchodní akademie. Ve čtvrtém ročníku jsou vhodně vřazeny volitelné dvě hodiny dělených matematických cvičení. V jedné skupině jsou žáci zaměřeni na přípravu k maturitní zkoušce a zájemci o vysokoškolské studium a ve druhé skupině jsou žáci zaměřeni na procvičování vyučovaných témat z prvního až třetího ročníku. Předsedkyně předmětové komise velmi dobře zpracovala návrh rozvržení učiva do jednotlivých ročníků podle schválených učebních osnov a vyučující tento návrh akceptovali.

Takto zpracované tematické plány zaručují návaznost učiva. Každá skupina matematických cvičení má podle svého zaměření velmi dobře zvolenou náplň výuky. Na kvalitu přípravy vyučujících mělo značný vliv, mimo dvou sledovaných hodin, pouze vyhovující vybavení kabinetu matematiky a používání tradiční frontální výuky.

Celkově je plánování hodnoceno jako velmi dobré a příprava jako průměrná.

Výuka matematiky byla zajištěna třemi vyučujícími. Jeden vyučující měl pouze pedagogickou způsobilost (odbornou měl pro odborné ekonomické předměty) a dva vyučující splňovali požadavek pedagogické i odborné způsobilosti pro výuku matematiky.

Celkově jsou personální podmínky hodnoceny jako velmi dobré.

Matematika byla vyučována převážně v kmenových učebnách sledovaných ročníků, které nebyly vybaveny didaktickou technikou a neměly žádné další podnětné vybavení. Jejich estetičnost měla průměrnou úroveň. Lepší podmínky byly sledovány při výuce matematiky, která probíhala v učebně zeměpisu, kde byl stabilně umístěn alespoň zpětný projektor (při výuce však nebyl využit). Jednou byla matematika vyučována v učebně výpočetní techniky a to z důvodu využití řešení příkladů zobrazených z Internetu. Využití této učebny mělo pro žáky motivující charakter, ale pro psaní do školních sešitů byly psychohygienické podmínky nevyhovující (málo místa pro 26 žáků). Dvakrát byla pro výuku matematiky využita aula, pro svoji velikost a možnost sezení žáků jednotlivě v lavicích při psaní čtvrtletní práce. I zde chyběla didaktická technika a podnětnost prostředí pro výuku matematiky. Vybavení kabinetu matematiky neobsahuje žádné nové pomůcky ani didaktickou techniku. Celkově výuka probíhala vždy v přiměřeném tempu s odpovídajícím členěním. Jednotlivým částem však nebyl dán vždy odpovídající prostor. Zvláště závěr hodin nebyl pro žáky dostatečně využit, nemohli získat ucelený souhrn samostatně zopakovaných dovedností.

Celkově jsou psychohygienické podmínky hodnoceny jako průměrné a materiální podmínky jako pouze vyhovující.

Převládající metodou ve sledovaných hodinách byla frontální výuka bez použití didaktické techniky. Vyučující využívali při výkladu tabule a křídly (vliv pouze vyhovujícího vybavení kabinetu matematiky), při písemném opakování předtištěných zadání pro každého žáka a při opakování úlohy převážně diktovali. V jedné hodině byla využita učebna výpočetní techniky pro zadávání příkladů k vyučované látce. I přes opakující se způsob frontální práce vyučujících lze kladně hodnotit numerickou práci žáků s aplikacemi při řešení úloh. Chybělo však vedení žáků k samostatné dovednosti řešit problémy. Výjimkou byla jedna sledovaná hodina, kdy měla vyučující velmi dobře připravené pracovní listy pro žáky s postupnými teoretickými i praktickými příklady pro výklad učiva. Odborná stránka výuky obsahovala u vyučujícího bez odborné způsobilosti drobné nedostatky v nepřesném zadávání matematických úloh a ve využívání matematické symboliky.

Celkově jsou organizace, formy a metody hodnoceny jako průměrné.

Vstupní motivace byla ve výuce zastoupena pouze ve formě seznámení žáků s cílem a programem vyučovací jednotky. Průběžná motivace byla již více používána a byla velmi dobře spojena s vhodným hodnocením včetně klasifikace. Ta byla prováděna na základě individuálního i frontálního zkoušení. Slabším místem bylo nevyužívání závěrů hodin k samostatnému shrnutí učiva žáky. To prováděl učitel ve spěchu nebo nebylo provedeno vůbec a byl zadán pouze domácí úkol. Do celkové klasifikace patří plánované čtvrtletní písemné práce, jejichž způsob hodnocení je promyšlený, odpovídající složení třídy a má velmi

dobrou úroveň.

Celkově měla motivace průměrnou úroveň a hodnocení bylo velmi dobré.

Žáci ve všech ročnících akceptovali dohodnutá pravidla komunikace. Většinou převládal směr komunikace od vyučujícího k žákům. Přesto měli žáci prostor pro vyjádření svého názoru. Toho využívali spíše žáci třetích a čtvrtých ročníků. Příkladná byla interakce žáků čtvrtého ročníku při matematických cvičeních. Verbální i neverbální projev vyučujících měl velmi dobrou úroveň a byl základem příjemné pracovní atmosféry ve sledovaných hodinách.

Jako nadprůměrné byly ve sledovaných hodinách hodnoceny interakce a komunikace.

Celkově je výuka matematiky hodnocena jako průměrná.

Tělesná výchova

Počet vyučovaných hodin tělesné výchovy v týdnu odpovídá schválenému učebnímu plánu pro obchodní akademii. V prvním a druhém ročníku je výuka dvou hodin v týdnu rozšířena vhodně o třetí hodinu plaveckého výcviku, neboť škola má ve svém areálu plavecký bazén. Učební osnovy byly předsedou předmětové komise zpracovány do jednoho tematického plánu pro všechny ročníky pouze s rozvržením základních témat (všeobecné poznatky, gymnastika, atletika, sportovní hry, kontrola všeobecné pohybové výkonnosti, u prvního a druhého ročníku ještě plavání) a počtu příslušných vyučovaných hodin za školní rok pro chlapce a dívky zvlášť (i když výuka probíhá koedukovaně!). Podrobnější plány výuky si již vyučující zpracovávají samostatně bez koordinace v předmětové komisi. Tento způsob plánování je pouze vyhovující, neboť nezaručuje návaznost výuky mezi jednotlivými ročníky. Příprava vyučujících byla ve sledovaných hodinách na velmi dobré úrovni, respektovala fyzickou zdatnost dívek i chlapců.

Celkově je plánování hodnoceno jako pouze vyhovující a příprava na výuku ve sledovaných hodinách jako velmi dobrá.

Výuka tělesné výchovy je zajištěna třemi vyučujícími, kteří splňují podmínky pedagogické i odborné způsobilosti. Personální podmínky jsou příkladně zajištěny. V době konání inspekce byl přítomen jako asistent při výuce plavání student pátého ročníku FTVS Praha.

Prostorové podmínky pro výuku tělesné výchovy jsou velmi dobré. V areálu školy je dostatečně velká tělocvična (volejbal, basketbal), plavecký bazén, v blízkosti školy je sportovní stadion. Materiální podmínky ve sledovaných hodinách gymnastiky, sportovních her a kontroly všeobecné pohybové výkonnosti (kruhový trénink) měly velmi dobrou úroveň. Používané nářadí a další pomůcky jsou starší, ale funkční. (Vedení školy předložilo zápis o kontrole a funkčnosti nářadí v tělocvičně). Nedostatkem byla nerovnost starší umělohmotné deskové podlahy. Z gymnastického nářadí chybí bradla pro chlapce. Lana pro šplh nebyla zavěšena a nebyla ani součástí předepsané kontroly nářadí. V rámci psychohygienických podmínek bylo zjištěno nevhodné zařazení předmětu v rozvrhu po dvacetiminutové přestávce, kdy většina žáků dle organizace školy obědvá (šestá vyučovací hodina). Jednalo se o 4.C (středa), 2.A (pátek). Dalším nedostatkem v rozvrhu jsou pětiminutové přestávky před hodinou tělesné výchovy (ze sedmi přestávek je pět pětiminutových). Žáci se nestačí řádně připravit na cvičení. Dále nebyla zajištěna kontrola odpovídající teploty v tělocvičně (chyběl teploměr). Po upozornění na nízkou teplotu (cca 15°C – 16°C dodatečně změřená) byla situace operativně řešena zlepšeným vytápěním. Dle schválených učebních osnov č. j. 17 668/91-20 ze dne 24. května 1991 s platností od 1. září 1991 se skupiny tělesné výchovy zřizují zpravidla odděleně pro chlapce a dívky a jestliže počet žáků ve skupině přesáhne 24, skupina se dělí. Při inspekční činnosti bylo zjištěno, že byly vyučovány skupiny (třídy) koedukovaně a s počtem žáků 25 až

28 cvičících (celkový počet žáků ve třídě je 25 až 33). Používání šaten u tělocvičny dívkami a chlapci je problematické, neboť velká šatna není rozdělena.

Celkově byly materiální podmínky hodnoceny jako velmi dobré, u psychohygienických podmínek byly zjištěny výrazné nedostatky.

Vyučující účelně řídili dobře připravenou výuku. Celkovou organizaci narušovali výše popsané pouze vyhovující psychohygienické podmínky (opožděné nástupy žáků do hodin, cvičení po obědě, počet žáků vyšší než doporučují osnovy). To narušovalo hlavně úvodní části sledovaných hodin a mělo to vliv na nižší úroveň pořadových cvičení. Další části hodin aktivně vedli vyučující pomocí vhodných metod a forem se zaměřením na práci jednotlivce i kolektivu. Velice dobře rozlišovali při zadávání cviky pro chlapce a dívky (jak obtížností, tak i počtem cviků) a žáci většinou kladně prožívali pohybové činnosti.

Celkově je organizace hodnocena jako průměrná, se slabým místem v dodržování délky vyučovacích jednotek. Metody a formy byly hodnoceny ve sledovaných hodinách jako velmi dobré.

Hlavním motivujícím prvkem byl přístup vyučujících k žákům a jejich aktivní zapojení do výuky. Příprava družstev i jednotlivců na sportovní akce středních škol (včetně taneční přípravy na maturitní ples) ukázaly, že je to velmi dobrá stimulace pro vytváření vztahu žáků ke sportovním tradicím školy, obce, regionu a vede žáky k pravidelnému využívání dostupných sportovních zařízení. Zájem o soutěže a dobré výsledky byly doloženy zápisem předmiotové komise o podzimních soutěžích - Přespolní běh, Odbíjená, Plavání, Košíková, Stolní tenis. Žáci bezprostředně komunikovali s vyučujícími. Vzájemně si pomáhali při zvládnutí jednotlivých cviků a velice dobře spolupracovali při nácvičce herních činností a potom i při samotné hře (zvláště byla příkladná ohleduplnost chlapců vůči dívkám). Ve sledovaných hodinách bylo prováděno velmi dobré slovní hodnocení, ale bez klasifikace. Negativem bylo velké procento žáků omlouvajících se ze cvičení, v jedné hodině to bylo až 25% přítomných.

Celkově měly motivace a hodnocení, komunikace i interakce velmi dobrou úroveň.

Celkově je výuka tělesné výchovy hodnocena jako průměrná. Velkým negativem byly pouze vyhovující psychohygienické podmínky.

Cizí jazyky (německý jazyk, anglický jazyk)

Výuka probíhá v plném rozsahu podle schváleného učebního plánu. Hodnocení vychází z přímého pozorování vyučovacích hodin a z předložené písemné dokumentace žáků. Současně byly sledovány podmínky výuky a funkčnost plánování v souvislosti s plněním požadavků učebních osnov.

Plánování a příprava výuky jsou zajištěny v německém i anglickém jazyce časovými tematickými plány, jejich obsah byl prokazatelným způsobem projednán v předmiotových komisích a stvrzen podpisem ředitele školy s přesným datem schválení. Kontrolou byly zjištěny v obou předmětech v některých ročnících zásadní nedostatky v jejich zpracování. Nesprávné rozpracování učiva, které neodpovídá požadavkům učebních osnov bylo zjištěno v německém jazyce ve 2. ročníku a v anglickém jazyce ve 3. ročníku. Tematické plány nezahrnují požadované učivo učebních osnov pro příslušné ročníky a nezajišťují návaznost výuky. I v dalších tematických plánech je stěžejní část věnována gramatice, jedná se především o výčet lekcí z učebnice bez promyšlené kontinuity učiva dle požadavků učebních osnov. Většinou je opomenuta významná složka komunikativní, slovní zásoba v souvislosti s uvedenými tematickými okruhy všeobecného i odborného zaměření.

Plánování a příprava výuky není systematicky promyšlená a nezajišťuje převážně v organizaci výuky kontinuitu v jednotlivých ročnících - hodnocení je pouze vyhovující.

Výuku cizích jazyků zajišťuje ve škole 12 pedagogických pracovníků. Z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti splňují vyhláškou MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců stanovená kritéria pouze dvě vyučující, osm pedagogů je pouze pedagogicky způsobilých a dva učitelé vyučují sledované cizí jazyky bez příslušné kvalifikace.

Personální podmínky pro výuku anglického a německého jazyka jsou hodnoceny jako pouze vyhovující.

Velmi dobré materiální zázemí pro výuku cizích jazyků je vytvořeno ve čtyřech menších učebnách. Vzhledem k velkému počtu hodin probíhala výuka v dalších běžných kmenových třídách školy, kde učební prostředí nevytvářelo esteticky podnětné podmínky pro výuku uvedených předmětů. Psychohygienické zásady vzhledem k tempu výuky, členění hodiny a relaxaci byly realizovány výjimečně. Výukové prostory jsou sice světlé a prostorné, ale pro potřeby jazykové výuky jejich interiér byl zcela nepodnětný. V těchto třídách, kde se cizí jazyky vyučovaly, chyběl jakýkoliv demonstrační nástěnný i názorný materiál, mapy, slovníky, nástěnné gramatické tabule, časopisy apod. Všichni učitelé cizích jazyků jsou vybaveni přehrávači s audionahrávkami k učebnicím, řada dalších funkčních pomůcek je umístěna v kabinetě cizích jazyků. Výběr učebnic je účelně zajištěn v anglickém jazyce a převážně i v německém jazyce. Nesourodé a nevhodné střídání učebnic bylo zjištěno u jedné vyučující německého jazyka ve 2. ročníku, kde se žáci momentálně vyučují podle učebnice pro základní školy „Das Deutschmobil,, (II. díl-3.lekce) i když předchozí výuka probíhala podle učebnice, určené pro střední školy „Sprechen Sie Deutsch?,,. Nevhodný výběr učebnice pro německý jazyk ve 2. ročníku nezajišťuje plnění osnov ani další kontinuitu učiva na osnovami požadované učivo.

V materiálních a psychohygienických podmínkách jsou pozitivní zjištění téměř v rovnováze s negativy, sledovaná oblast je hodnocena stupněm průměrný.

Hospitace anglického a německého jazyka byly provedeny v jedenácti vyučovacích hodinách u osmi pedagogů. Kvalitní výuka po stránce odborné i metodické byla zjištěna v obou jazycích u tří učitelek. Vyučovací hodiny měly zřetelně stanovené cíle, organizace jednotlivých částí byla promyšlená s účinnými metodickými postupy. Učitelky žáky průběžně pozitivně motivovaly, hodnotily a výrazně aktivizovaly v samostatném i skupinovém projevu. Vynikající úroveň výuky byla zjištěna v jedné hodině anglického jazyka, kde učitelka zařadila příkladné motivační i relaxační prvky, žákům poskytovala dostatečný prostor pro tvůrčí samostatnou i skupinovou práci. Využívala efektivních tvůrčích pestrých forem práce, účinných metodických postupů, kterými docílila vysokou efektivitu výuky a spontánní aktivitu všech žáků. Dvě sledované hodiny anglického jazyka byly vedeny v cizím jazyce a měly příkladnou cizojazyčnou atmosféru. Těžiště výuky v těchto hodinách spočívalo v komunikativních činnostech, v živé konverzaci, vyučující se snažily maximálně efektivně využít časový prostor vyučovacích hodin. Žáci prokázali zažitě dovednosti a návyky. Učitelky respektovaly zásadu přiměřenosti, pomáhaly žákům při jednotlivých činnostech, výrazně oceňovaly jejich snahu, v průběhu vyučování převažovalo pozitivní hodnocení. Výuka byla odborně a věcně správná. Velmi dobrá organizace činností a formy práce s využitím funkčních pomůcek a zpětného projektoru byla zjištěna v hodině anglické konverzace. Žáci s vyučujícím aktivně spolupracovali, jejich vzájemný kontakt byl otevřený a přátelský, založený na vzájemné důvěře.

Organizace dalších hospitovaných hodin cizích jazyků probíhala převážně tradičním způsobem formou frontálně řízeného rozhovoru s převažujícím projevem pedagoga. Sledované hodiny byly převážně zaměřeny na opakování učiva bez potřebné motivace, podnětných postupů a ve

třech hodinách bez jakéhokoliv konkrétního stanovení cíle. Zvolené metody a formy práce nepodporovaly aktivitu žáků a nevedly k rozvíjení jejich řečových dovedností. Průběh vyučovacích hodin byl jednotvárný, některé činnosti byly zbytečně zdlouhavé a neefektivní a žáci při nich komunikovali nevýrazně. Chyběly účinné metodické postupy, které by směřovaly k tvůrčí práci žáků, hodiny postrádaly cizojazyčnou atmosféru a byly převážně vedeny v češtině. Střídání jazyků a neustálé přecházení do mateřského jazyka (většina pokynů byla žákům zadávána v češtině) ze strany pedagogů působilo spíše rušivě. V závěru sledovaných hodin chybělo potřebné utřídění a ověření učiva a prostor pro poskytnutí zpětné vazby o chybách, které by vedlo žáky k sebehodnocení. Přístup učitelů k žákům a vzájemná komunikace byly převážně velmi dobré. Kontrolou písemných projevů žáků bylo zjištěno, že jsou na nízké úrovni a většinou nekontrolované. Absence odborného vzdělání a i pedagogická nezkušenost u jedné začínající učitelky jsou příčinou nedostatků v oblasti organizace vyučování, metodiky i didaktiky ve výuce cizích jazyků.

V organizaci, formách, metodách práce i v motivaci a hodnocení převažují výrazně pozitivní zjištění především v anglickém jazyce, v německém jazyce jsou sledované oblasti hodnoceny jako průměrné.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných cizích jazycích je na podkladě zjištěných skutečností celkově hodnocena jako průměrná

Společenské vědy (dějepis, občanská výchova, hospodářský zeměpis)

Obsah i rozsah výuky v hospitovaných předmětech je v souladu se schváleným učebním plánem a učebními osnovami. Vyučující mají vypracované časové tematické plány, ve kterých je učivo dobře zařazeno do jednotlivých ročníků. Tematické plány byly projednány v předmětových komisích a potvrzeny ředitelem školy. Ve všech hospitovaných vyučovacích hodinách byla zřejmá velice svědomitá a pečlivá příprava učitelů na výuku.

Plánování a příprava výuky mají velmi dobrou úroveň.

Vyučující společenských věd jsou odborně i pedagogicky způsobilí.

Personální podmínky jsou vynikající.

Výuka předmětu dějepis a občanská výchova probíhala v kmenových učebnách bez audiovizuální techniky. Pro výuku občanské výchovy neměli žáci učebnice, pracovali s texty, které zpracovala vyučující předmětu. V hodinách dějepisu chyběla ve třídě mapa, výuka hospodářského zeměpisu probíhala v odborné učebně, vybavené mapami světa, Evropy, České republiky a okresu Beroun. Ve vyučovacích hodinách hospodářského zeměpisu byl účelně používán zpětný projektor. Pracovní listy, vypracované k jednotlivým tematickým celkům, používali žáci ve všech hospitovaných hodinách hospodářského zeměpisu. Prostředí učeben, ve kterých probíhala výuka dějepisu a občanské výchovy není dostatečně motivující a podnětné. Vyučovací hodiny předmětů byly zařazeny do rozvrhu hodin v souladu s psychohygienickými požadavky.

Materiální a psychohygienické podmínky výuky společenských věd jsou hodnoceny jako průměrné.

Organizační struktura vyučovacích hodin byla velmi dobře koncipována. Učivo bylo přehledně rozřazováno, velmi dobře byly vyučujícími zvoleny formy práce. Ve všech hospitovaných vyučovacích hodinách hospodářského zeměpisu byla zastoupena samostatná činnost žáků. Formy práce v předmětu dějepis byly podřízeny cíli seznámit žáky s historickým vývojem. K

novým poznatkům se žáci samostatně propracovávali ve vyučovacích hodinách občanské výchovy a hospodářského zeměpisu.

Organizace, formy a metody výuky mají velmi dobrou úroveň.

Motivační prvky využíval vyučující hospodářského zeměpisu v úvodu vyučovacích hodin. Pozitivně lze hodnotit výchovu k vlastenectví, která prolínala hodinami dějepisu. Méně časté byly prvky pozitivního hodnocení ve vyučovacích hodinách hospodářského zeměpisu a občanské výchovy. Uplatnění mezipředmětových vztahů bylo zřejmé ve výuce hospodářského zeměpisu. Zkoušení a opakování navazovalo na probíranou učební látku, výkony žáků byly hodnoceny objektivně, klasifikace byla veřejná a učitelem komentovaná. Motivace a hodnocení mají nadprůměrnou úroveň.

Učitelé vytvářeli podmínky a prostor pro vyjádření vlastního názoru žáků. Vztahy mezi učiteli a žáky byly bezproblémové, učitelé jsou autoritami, které žáci respektují. Ve vyučovacích hodinách vládla poklidná atmosféra, vhodnou volbou forem práce vytvářeli učitelé v žácích pocit zodpovědnosti za výsledek vlastní práce, předávaný spolužákům.

V oblasti interakce a komunikace převládají pozitiva.

Výuka společenských věd na škole je hodnocena jako velmi dobrá.

Ekonomické předměty (ekonomika, účetnictví a obchodní korespondence)

Celkem bylo hospitováno deset vyučovacích hodin u sedmi vyučujících. Časová dotace hospitovaných předmětů odpovídala schváleným učebním plánům a obsah učiva byl v souladu s učebními osnovami. Pro každý předmět jsou zpracovány tematické plány, které v převážné většině odpovídají zápisům v třídních knihách. Pouze ve třech navštívených hodinách nejsou tematické plány v souladu se zápisy v třídních knihách.

Plánování i příprava výuky jsou na velmi dobré úrovni.

Z hlediska personálních podmínek splňuje šest ze sedmi vyučujících, u nichž bylo hospitováno, podmínky pedagogické a odborné způsobilosti, pouze jeden vyučující nesplňuje pedagogickou způsobilost, což se projevilo ve sledovaných hodinách tohoto vyučujícího z hlediska chybného členění hodiny, účelného využití vyučovacího času, používání rozmanitých metod apod.

Personální podmínky jsou velmi dobré.

Výuka probíhala v čistých a prostorných třídách, které byly vybaveny školním nábytkem a tabulemi. Nedostatek lze spatřovat v tom, že pro výuku odborných ekonomických předmětů nebyly v těchto třídách žádné didaktické pomůcky. Výuka předmětu obchodní korespondence probíhala v odborných učebnách vybavených elektronickými psacími stroji a výpočetní technikou. Tyto učebny jsou vybaveny na velmi dobré úrovni.

Materiální a psychohygienické podmínky jsou hodnoceny jako průměrné.

Z hlediska organizace, forem a metod výuky valná většina hodin probíhala způsobem monologu vyučujícího při výkladu nové látky, zápisem poznámek na tabuli, případně jejich diktováním žákům, pouze ve dvou sledovaných hodinách byly použity učebnice a další literatura. V žádné ze sledovaných hodin nebyly použity didaktické pomůcky. V jedné sledované hodině nebylo učivo interpretováno věcně správně.

Organizace, metody a formy jsou hodnoceny jako pouze vyhovující.

Ve vyučovacích hodinách vyučující využívali zkušenosti žáků z praktického života.

Ve výkladu byly aplikovány praktické poznatky, žáci byli upozorňováni na změny v právních předpisech. Pochopení učiva neověřovali učitelé ve všech hodinách.

Motivace a hodnocení jsou hodnoceny jako průměrné.

Osobnost žáka byla respektována všemi vyučujícími. Pro vyjádření vlastního názoru byl vytvořen prostor pouze v některých hodinách.

Interakce a komunikace jsou hodnoceny jako průměrné.

Celková kvalita vzdělávání ve sledovaném bloku ekonomických předmětů je hodnocena jako průměrná.

Právo

Výuka předmětu je realizována v souladu s platnou učební osnovou včetně odpovídající hodinové dotace dle schváleného a platného učebního plánu. Předložený tematický plán předepsané učivo blíže nekonkretizuje, nerozvádí a neupravuje, je doslovnou kopií učební osnovy doplněnou o časové rozvržení učiva do školního roku. Sledovaná výuka byla s uvedeným plánem ve shodě časové i obsahové. Vyučující se při přípravě zaměřil především na obsahovou - odbornou část vyučovací jednotky, méně pozornosti věnoval části metodické.

Plánování a příprava výuky jsou hodnoceny jako průměrné.

Výuku předmětu zabezpečuje jeden vyučující, který splňuje kvalifikační požadavky jen po stránce pedagogické. Výukové prostory kmenových učeben, ve kterých se předmětu vyučuje, jsou z hlediska psychohygienických zásad vyhovující. V navštívených třídách s klasickým uspořádáním lavic chybí didaktická technika i další pomůcky, jejich prostředí je pro výuku málo podnětné. Žáci mají k dispozici učebnice a odborné publikace, se kterými v navštívených hodinách pracovali.

Celkově jsou personální, materiální a psychohygienické podmínky výuky hodnoceny jako průměrné.

Vyučující zvolil ve všech sledovaných hodinách stejné metody a formy práce včetně organizace vyučovací jednotky. Klasický styl vedení výuky (zkoušení, výklad) neumožnil žákům zapojit se do výuky aktivním a tvůrčím způsobem a postavil je do pasivní role příjemců nových informací. Nová látka byla žákům předkládána pouze formou výkladu, vyučujícímu se nepodařilo ve zhlédnutých hodinách vytvořit prostor pro samostatné nebo skupinové aktivity žáků. Pozitivně působila snaha vyučujícího spojovat učivo se současnou praxí a využívat při výkladu odborné publikace v podobě paragrafového znění probíraných zákonů, které měli k dispozici i žáci.

Organizace, metody a formy výuky jsou hodnoceny jako průměrné.

Motivační a hodnotící prvky se ve sledovaných hodinách objevovaly jen ve velmi malé míře, a to pouze v rámci ústního zkoušení. Učitelovy otázky byly zaměřeny jak na paměťové zvládnutí učiva, tak na pochopení vztahů a souvislostí (v některých případech žáci řešili na tabuli konkrétní příklady). Ostatní žáci nebyli do ústního zkoušení nijak zapojeni, mnozí nedávali pozor také proto, že v zadních lavicích nebylo dobře slyšet. V průběhu i v závěru hodin chybělo hodnocení i sebehodnocení výkonu žáků.

Úroveň hodnocení a motivace je ve sledovaných hodinách hodnocena jako pouze vyhovující.

Výuka probíhala v klidné a nestresující atmosféře vzájemné důvěry a přiměřené tolerance. Komunikativní schopnosti žáků byly rozvíjeny především při ústním zkoušení, protože při zvoleném způsobu výuky nevznikalo příliš prostoru pro diskusi. Dohodnutá pravidla chování byla žáky převážně akceptována.

Interakce a komunikace mají průměrnou úroveň

Celkově je výuka práva ve sledovaných hodinách hodnocena jako průměrná.

Psychologie

Předmět psychologie je vyučován ve čtvrtém ročníku jako volitelný s časovou dotací dvě hodiny týdně dle učební osnovy schválené ředitelem školy. Tematický plán rozpracovává obsah učiva do tematických celků a vyjmenovává základní obsahové okruhy včetně jejich hodinové dotace a časového rozdělení učiva do školního roku. Vlastní náplň předmětu se orientuje nejen na zvládnutí základních vědomostí z oboru, ale počítá i s nácvikem konkrétních dovedností a prostor je věnován i činnostem směřujícím k poznání sebe sama. Oba vyučující se pečlivě připravili na jednotlivé hodiny.

Plánování a příprava výuky jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výuka předmětu je zabezpečena dvěma vyučujícími, kteří splňují požadavek pedagogické, nikoliv však odborné způsobilosti. Učební prostředí kmenových tříd, ve kterých chyběla didaktická technika, mělo rozdílnou estetickou úroveň a nebylo podnětné ani motivující pro výuku daného předmětu. Jediným studijním materiálem jsou pro žáky jejich poznámky v sešitech. Z hlediska psychohygienických zásad splňovaly třídy předepsaná kritéria.

Celkově jsou personální, materiální a psychohygienické podmínky hodnoceny jako průměrné.

Organizace, formy a metody měly ve zhlédnutých hodinách rozdílnou úroveň. V jednom případě zařadila vyučující pro žáky zajímavé a přitažlivé formy skupinové práce i individuálních aktivit. Velmi vhodným způsobem praktického cvičení umožnila žákům aktivně se zapojit do výuky a objevovat různé možnosti řešení daného problému. V dalších navštívených hodinách zvolil vyučující standardní výukové postupy. Vhodně volenými otázkami a funkčním spojováním nových poznatků s praxí se mu v části hodin podařilo docílit tvůrčí spolupráce s většinou žáků nejen při opakování, ale i při výkladu nového učiva.

Organizace, formy a metody byly hodnoceny jako velmi dobré.

Oba vyučující se snažili motivovat žáky především využitím získaných poznatků a dovedností v každodenní praxi. Citelně scházelo průběžné, ale i závěrečné hodnocení výkonu žáků. Dílčí nedostatky byly zaznamenány v zapisování známek do klasifikačních archů. Předneseným referátům scházelo verbální zhodnocení učitelem i samotnými žáky. Vyučujícímu se většinou nepodařilo využít obsahu těchto referátů pro následnou diskusi. Při frontálním opakování byly kladeny otázky směřující nejen na reprodukování definic a pouček, ale také na pochopení vzájemných vztahů a souvislostí z pohledu praktického využití.

Motivace a hodnocení měly průměrnou úroveň.

Ve všech navštívených hodinách se žáci nebáli projevit vlastní názory a myšlenky. Vzniklou diskusi zvládali oba vyučující velmi dobře. V hodinách panovala příjemná atmosféra vzájemného respektování a důvěry. Dohodnutá pravidla jednání byla žáky akceptována.

Interakce a komunikace měly velmi dobrou úroveň.

Celkově je výuka psychologie hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Výuka probíhá dle schváleného učebního plánu. Výuka v hospitovaných předmětech je hodnocena jako průměrná, v případě společenských věd a psychologie jako velmi dobrá. Celkově je kvalita vzdělávání hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy zpracoval dlouhodobou koncepci rozvoje školy, v níž stanovil hlavní koncepční zásady, vycházející z potřeb regionu. V plánu jsou definovány oblasti důležité pro zajištění chodu školy (stabilizace pedagogického sboru, postupné vylepšování materiálního vybavení školy, prohloubení spolupráce s Radou rodičů, zkvalitnění výuky). Ředitel školy provádí písemnou formou průběžné vyhodnocování plnění vytčených cílů. Pro potřeby školního roku je zpracován roční plán „*Organizace školního roku 2000/2001*„. Tento plán je pouhým výčtem termínů pedagogických rad, třídních aktivů, maturitních zkoušek, přijímacích zkoušek, prázdnin a státních jazykových zkoušek. V plánu je stanovena též odpovědnost pracovníků školy za výukové prostory a správcovství sbírek. V části „*Organizační zabezpečení školního roku 2000/2001*„ jsou přidělena třídnictví jednotlivým učitelům, sestaveny předmětové komise, určení výchovní poradci a stanovení vedoucí pracovišť. Krátkodobé plánování se promítá v týdenních organizačních opatřeních, která reagují na bezprostřední potřeby školy.

Vedení školy má zpracovaný celoroční plán kontrolní činnosti pro školní rok 2000/2001. Kontrolní činnost je členěna do jednotlivých měsíců školního roku a dotýká se široce všech oblastí chodu školy. Hospitační činnost ředitele školy i jeho zástupkyně je součástí předloženého plánu.

Rozpracovaný učební plán školy odpovídá učebnímu plánu, vydanému MŠMT dne 25. března 1993 pod č.j. 14 073/93 – 23. Výuka probíhá podle tohoto schváleného učebního plánu. Jako volitelné jsou ve schváleném učebním plánu uvedeny tyto předměty: Ekonomická cvičení, Ekonomické teorie, Konverzace v cizím jazyce, Matematická cvičení, Matematické metody a Psychologie. Charakter volitelného předmětu však ve skutečnosti mají pouze předměty Matematické metody a Psychologie.

Vyučující předložili zpracované časové tematické plány ke všem předmětům, ve kterých probíhala hospitační činnost, kontrolou byla zjištěna rozdílná úroveň jejich zpracování.

Plánování je hodnoceno jako průměrné.

Organizování

Materiál *Organizační řád* stanovuje organizační členění školy, písemně vymezuje povinnosti pracovníků školy. Organizační struktura popisuje systém řízení školy. Škola je řízena ředitelem, který byl jmenován do funkce na základě výsledků konkurzu zřizovatelem školy MŠMT od 1. srpna 1996. Ve škole je jmenována zástupkyně ředitele, která je též statutárním zástupcem. Kompetence ředitele, jeho zástupkyně a ostatních členů vedení jsou organizačním řádem vymezeny. Součástí tohoto dokumentu jsou též oblasti *požární ochrana, bezpečnost a ochrana zdraví při práci a civilní ochrana*. Pracovníci, zajišťující tyto činnosti, jsou přímo řízeni ředitelem školy.

K řízení výchovně vzdělávací činnosti jsou ustanoveny poradní orgány. Na škole pracuje pět předmětových komisí. Plán činnosti těchto komisí zpracován není, předložené zápisy

o pracovních schůzkách svědčí o tom, že jsou svolávány několikrát během školního roku a jsou na nich řešeny aktuální úkoly a problémy. Zápisy o činnosti jsou vedeny přehledně, stručně s dobrou vypovídací úrovní. Pedagogická rada, poradní orgán ředitele školy, se schází podle stanoveného plánu. Součástí zápisů z pedagogických rad jsou informační listy, které vyhovuje třídní učitel každého ročníku.

Organizace vzdělávací činnosti je upravena v řádu školy a rozvrhu hodin. Ve školním řádu jsou uvedena pravidla vnitřního režimu školy, zpracována organizace dne, docházka žáků do vyučování, ustanovení o chování žáků a výchovná opatření. V řádu školy není ustanovení o zákazu nošení, držení, distribuci a zneužívání návykových látek v areálu školy. Učitelé školy jsou v dokumentu nesprávně označováni jako „profesoři“. Rozvrh hodin odpovídá požadavkům §14 vyhlášky MŠMT ČR č.354/1991Sb., o středních školách ve znění platných předpisů, avšak zařazení dvacetiminutové přestávky po páté vyučovací hodině a možnost využití ke konzumaci oběda není optimální. Časový prostor neumožní všem žákům se naobědvat a to způsobuje narušování dalších vyučovacích hodin pozdními příchody těchto žáků. Pětiminutové přestávky znesnadňují možnost učitele připravit se na další vyučovací hodinu a nejsou příznivé ani pro žáky. Zařazení dvou hodin tělesné výchovy po přestávce na oběd je z pohledu psychohygienického zcela nevhodné. Ke dni konání inspekce na škole bylo kontrolou třídních knih zjištěno, že značný počet vyučovacích hodin nebyl odučen (např. 1.A – pět hodin, 2.A – pět hodin); tím došlo k porušení § 3 odst. 1 zákona č.564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství ve znění pozdějších předpisů a § 39 odst.1 zákona č.29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Součástí informačního systému, který je na škole zaveden, jsou přehledně uspořádané nástěnky, sloužící žákům školy. Sborovna školy je místem, kde jsou informováni učitelé formou jednoznačně a přesně formulovaných sdělení. Využíván je školní rozhlas. Velmi běžný je každodenní kontakt pracovníků školy s vedením. Rodiče žáků prvních a druhých ročníků jsou informováni prostřednictvím studijních průkazů, jejichž zavedení požadovala Rada rodičů, na škole působící. Jejimi členy jsou vždy dva zástupci rodičů z každé třídy. Setkání zástupců se konají pravidelně a k těmto jednáním je ředitel školy zván. Radě rodičů předkládá návrhy, týkající se chodu školy. Organizace vyučovacího procesu ve škole je právě výsledkem jednání Rady a ředitele školy. Informace o prospěchu a chování žáků jsou podávány na třídních schůzkách. V případě neúčasti na této třídní schůzce zasílá ředitel školy prostřednictvím třídního učitele zprávu poštou. K návštěvě školy jsou zváni ti rodiče, jejichž dítě má výchovné či prospěchové problémy. O možnostech studia je veřejnost informována v místním tisku, škola vydává velmi kvalitně zpracovaný informační leták, jsou pořádány Dny otevřených dveří.

Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1999/2000 neobsahuje všechny údaje zákonem požadované v odpovídající úrovni. Údaje o žácích a třídách školy jsou velmi detailní, charakteristice školy není věnován ve výroční zprávě žádný prostor. U žáků, kteří byli přijati ke studiu na školní rok 2000/2001 je uveden osobní údaj, který nepatří do veřejně přístupných informací (rodné číslo). Zpráva má standardní úroveň, vyhovující též jako sebehodnotící zdroj informací. Nemí prokazatelné projednání výroční zprávy o činnosti, návrh rozpočtu školy a zprávu o hospodaření školy na poradě pracovníků školy. Rozhovorem s vyučujícími bylo zjištěno, že na zpracování se pracovníci školy podílí a výroční zpráva byla všem předána. Ředitel školy spolupracuje s orgány státní správy, jednání s Úřadem práce Beroun jsou rozhodující při stanovení počtu žáků, ke studiu přijímaných.

Oblast organizování je hodnocena jako průměrná.

Vedení a motivování pracovníků

Demokratický styl řízení uplatňují ve své práci oba pracovníci vedení. Ředitel školy používá převážně pozitivní hodnocení, které v mnoha případech neodpovídá skutečnosti. V hospitačních záznamech zástupkyně ředitele se ve větší míře uplatňuje kritický přístup a doporučující sdělení.

Hodnocení pracovníků školy se děje během pohovorů s ředitelem školy. O těchto pohovorech jsou vedeny zápisy. Na škole nepracuje odborová organizace, z tohoto důvodu zpracoval ředitel školy Sociální program, ve kterém jsou zakotvena pravidla pro využití FKSP, možnosti jazykového vzdělávání pro zaměstnance a rodinné příslušníky a využití školního bazénu.

Další vzdělávání a odborný růst pedagogů mají podporu vedení školy a učitelé jsou k dalšímu vzdělávání přímo finančně motivováni. Doklady v personální dokumentaci svědčí o tom, že se někteří učitelé akreditovaných vzdělávacích akcí účastní pravidelně. Jednorázové akce jsou učiteli též absolvovány. Možnosti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsou finančně limitovány objemem účelově vázaných prostředků.

Kriteria pro přiznávání dalších složek platu (osobních příplatků a mimořádných odměn) jsou platná od 1. ledna 2000 a jsou uvedena ve *Vnitřním platovém předpise OA Beroun*.

Pomoc začínajícím pedagogům zajišťují zkušení pedagogové, avšak uvádějící učitelé těchto pedagogů nejsou pevně ustanoveni.

Motivování a hodnocení pracovníků mají velmi dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Plán kontrolní činnosti na školní rok 2000/2001 je zpracován pro ředitele i zástupkyni ředitele. Do jednotlivých měsíců jsou zařazeny oblasti kontrolní činnosti, na které bude kladen důraz. Kontrolu výchovně vzdělávacího procesu provádí ředitel a jeho zástupkyně. Na škole pracují výchovní poradci, kteří mají rozdělené kompetence. Oblastí prevence nežádoucích návyků a závislostí se zabývá vyučující, která pravidelně absolvuje semináře a kurzy k této problematice. Další učitel je absolventem specializačního studia pro výchovné poradce a jako výchovný poradce na škole působí. Hospitační činnost provádí ředitel školy (v období září 2000 – leden 2001 uskutečnil dvacetšest hospitací) a zástupkyně ředitele, která předložila čtyři hospitační zápisy. Hospitační záznam zástupkyně ředitele je velmi dobře zpracován a postihuje všechny oblasti výchovně vzdělávacího procesu. Závěry hospitačních kontrol jsou s vyučujícími projednávány a je vytvořen prostor pro jejich vyjádření.

Do kontrolního systému se promítá oblast plánování učiva. Nedostatky byly zjištěny právě v této oblasti, tak, jak to vyplývá z hodnocení průběhu vzdělávání v jednotlivých předmětech. Provedená kontrola pedagogické dokumentace prokázala neúplnost záznamů, nevhodným způsobem provedené opravy. Třídní knihy vykazovaly nedostatky na titulní straně, v některých nebyly údaje kompletní. Chyběly zápisy o vyučovacích hodinách, které probíhají ve skupinách, témata byla zapisována v mnoha případech velmi nekonkrétně. Opravy zápisů v třídních výkazech byly prováděny přelepováním a přepisováním. Škola používá pro označování listin a úředních dokumentů úřední razítko, na kterém nesouhlasí název školy s názvem, uvedeným v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Rozhodnutí ředitele školy o uvolnění žáků z výuky tělesné výchovy nebyla opatřena jednacím číslem tohoto rozhodnutí. Opravy klasifikace, které vyučující prováděli, nebyly přesně zapsány. Protokoly o komisionální zkoušce nejsou vždy podepsány předsedou a dvěma členy zkušební komise. Personální dokumentace obsahovala doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy, pouze učitel, který studoval v zahraničí, nemá doklady nostrifikovány.

Celkově je hodnocena oblast kontroly jako průměrná.

Hodnocení kvality řízení

Celkově je hodnocena kvalita řízení jako průměrná.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Domov mládeže

Domov mládeže (dále jen DM) je jednou ze součástí školy (IZO: 108 047 261), je umístěn v samostatné jednopatrové budově areálu školy. Kapacita 160 lůžek není v současné době naplněna, v době inspekce zde bylo ubytováno 128 žákyň berounských středních odborných škol (obchodní akademie - 4, střední pedagogická škola - 109, střední zdravotnická škola - 14, gymnázium - 1). Věkové složení ubytovaných je 14 - 19 let..

Výchovné zaměření činnosti DM na školní rok 2000/2001 vychází z reálných podmínek DM (věkové složení ubytovaných, žákyň různých typů škol, materiální a technické možnosti DM). Je rozděleno do jednotlivých výchovných oblastí (rozumová, estetická, mravní, pracovní a tělesná), jejichž náplň odpovídá nejen zájmům a požadavkům ubytovaných, ale i požadavkům, které jsou na ně kladeny ze stran škol (náročnost přípravy na výuku) a společnosti.

Spontánní nebo řízené (zájmové kroužky) volnočasové aktivity jsou vzhledem ke specifickým podmínkám provozovány na bázi dobrovolnosti, vycházejí ze zájmu žákyň, respektují individuální schopnosti jednotlivců. Ubytování mohou pro svou zájmovou činnost využívat prostory DM a školy. Zájmové aktivity provozované mimo DM (ZUŠ, taneční...) jsou v časovém rozvrhu chodu DM plně respektovány. Průběžně aktualizovaná nabídka sportovních a kulturních akcí města dává prostor pro osobnostní rozvoj každého jedince.

Součástí výchovného programu je i projekt primární protidrogové prevence, jehož součástí jsou neformální besedy vychovatelek s ubytovanými. Projekt je postupně realizován a průběžně vyhodnocován.

Chod DM zabezpečuje ředitel školy, vedoucí vychovatelka a šest vychovatelek. Všechny vychovatelky splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti dané příslušnou právní normou. Svým osobnostním zaměřením pozitivně ovlivňují úroveň výchovné práce.

DM poskytuje ubytování ve dvoulůžkových až čtyřlůžkových pokojích vybavených starším nábytkem, který je postupně nahrazován novějším. Sociální zařízení je společné pro více pokojů, postupně je modernizováno. Individuální výzdoba pokojů je povolena. Používání magnetofonů a rádií na pokojích (možnost výpůjček) je omezeno chybějícími elektrickými rozvody. Klubovny jsou vybaveny audiovizuální technikou a klavírem, výzdobu tvoří práce ubytovaných, estetickou úroveň zvyšuje pěkná květinová výzdoba. Nástěnky na chodbách informují o životě v DM a nabízejí informace o aktivním trávení volného času, výzdoba je rovněž doplněna výtvarnými pracemi ubytovaných. Pro individuální školní přípravu slouží studovna, psací stroje, stále doplňovaná knihovna a počítačové centrum umístěné v areálu školy.

V každém patře je k dispozici účelně vybavená kuchyňka pro přípravu teplých nápojů

a jednoduchých jídel. Pitný režim je zajišťován. Školní jídelna v areálu zajišťuje celodenní stravu včetně svačín.

Pro sportovní vyžití jsou k dispozici hřiště, tělocvična, posilovna a bazén.

Práva a povinnosti ubytovaných jsou zakotveny ve vnitřním řádu DM, jehož součástí jsou výchovná opatření a režim dne diferencovaný pro nezletilé a zletilé žákyně. Právo ubytovaných spolupodílet se na organizaci života DM je zabezpečováno fungující domovní radou, jejíž prostřednictvím se ubytovaní mohou vyjadřovat k chodu DM a aktivně se podílet na řešení problémů. Rada je složena ze dvou až tří zástupkyň z každé výchovné skupiny. Schůzky vedoucí vychovatelky (pověřena ředitelem školy) se zástupci domovní rady mají pracovní charakter, zaznamenané podněty a připomínky jsou v rámci možností akceptovány. Prostřednictvím domovní rady jsou organizovány některé sportovní a kulturní akce.

Chod DM probíhá v týdenních cyklech. Ubytování jsou zařazeni do šesti výchovných skupin. Skupiny tvoří většinou žákyně stejného věku a oborového zaměření. Volnočasové aktivity v odpoledních a večerních hodinách jsou spontánní i řízené, vycházejí z podnětů a zájmu ubytovaných.

Spolupráce DM se školami je funkční, vychovatelky jsou o prospěchu žáků mladších 18 let informovány, v případě potřeby pomáhají zabezpečovat doučování (spolužáci, žáci jiných škol). Doba studijního volna dle denního režimu je u mladších žáků dodržována.

Systém výchovných opatření zakotvený ve vnitřním řádu DM je používán vyváženě, zejména časté pochvaly mají motivační charakter. Kontroly stavu pokojů a pořádku v DM, každodenně prováděné vychovatelkami, mají spíše charakter upozornění a domluvy ke zlepšení stavu. Problémy závažnějšího charakteru jsou řešeny na pedagogických radách.

Dohodnutá pravidla komunikace jsou známa a ve většině případů respektována. V souladu s cíli výchovné koncepce se vychovatelkám daří vytvářet v DM atmosféru klidu a pohody. Ubytování si pobyt na DM pochvalují, o svých problémech a požadavcích hovoří s vychovatelkami otevřeně, konstruktivní dialog vede k postupnému zlepšování úrovně života v DM.

Roční plán výchovné činnosti domova mládeže má rámcový charakter, podrobněji je rozpracován v měsíčních a týdenních plánech vychovatelů. V týdenních plánech jsou rozpracovány činnosti pro jednotlivé výchovně vzdělávací oblasti. Plány jsou operativně doplňovány.

Řízením chodu DM je pověřena vedoucí vychovatelka, která na pravidelných schůzkách informuje ředitele školy o práci DM, přebírá nové úkoly a předává nové informace na svůj úsek. Rozpisy služeb vychovatelů a sestavení výchovných skupin umožňují efektivní fungování chodu domova mládeže. Řád domova mládeže a režim dne jsou funkční, respektují věková i oborová specifika ubytovaných, umožňují pružně reagovat na jejich individuální potřeby. Žákyně i rodiče s nimi byli prokazatelně seznámeni.

Organizační struktura domova mládeže je funkční, kompetence jednotlivých pracovníků jsou vymezeny v jejich pracovních náplních. Povinná dokumentace je vedena řádně.

Vedení školy a domova mládeže uplatňuje demokratický styl řízení založený na důvěře a iniciativě pracovníků. Další vzdělávání pracovníků je podporováno, vychovatelky se po dohodě s vedením DM mohou účastnit jazykových či jiných vzdělávacích akcí souvisejících s jejich funkčním zaměřením.

Hodnocení plnění výchovného programu vychovatelkami provádí na základě kontrolních zjištění vedoucí vychovatelka, podává řediteli školy návrh na přidělení nadtarifních složek platu dle stanovených a všem známých kritérií. Hospitační činnost ředitele školy je orientační, dle možností se účastní sportovních a společenských akcí pořádaných DM.

Koncepce výchovně vzdělávacího programu je reálná, respektuje specifické potřeby ubytovaných. Volnočasové spontánní i řízené aktivity vycházejí z podnětů žáků, jsou dobrovolné. Organizace a průběh výchovně vzdělávací činnosti, stejně jako motivace a komunikace mají nadprůměrnou úroveň. Materiální podmínky mají pozitiva a negativa v rovnováze.

Plánování je operativní, organizace umožňuje efektivní chod DM. Demokratický styl vedení pracovníků založený na důvěře a jejich iniciativě spolu s průběžnou kontrolní činností mají nadprůměrnou úroveň.

Celkově mají kvalita výchovně vzdělávací práce a řízení DM velmi dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina školy č.j. 13 603/94 – 27 ze dne 24.3.1994
- Dodatek zřizovací listiny č.j. 27 413/94 – 60 ze dne 16.12.1994
- Změna zřizovací listiny č.j. 31 566/98 – 21 ze dne 18.11.1998
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení č.j. 31 632/98 – 21 ze dne 24.11.98
- Učební plán vydaný MŠMT č.j. 14 073/93 - 23, ze dne 25.3.1993 a č.j. 19 295/94 - 94, ze dne 24.6.1994
- Učební osnovy studijního oboru
- Časové tematické plány vyučujících
- Rozvrh hodin
- Hospitační záznamy ředitele školy
- Hospitační záznamy zástupkyně ředitele
- Zápisy z pedagogických rad
- Zápisy z jednání předmětových komisí
- Personální dokumentace pracovníků školy
- Koncepce rozvoje školy
- Organizace školního roku 2000/2001
- Řád školy
- Organizační řád
- Plán kontrolní činnosti ve školním roce 2000/2001
- Třídní výkazy, třídní knihy
- Učební plán studijního oboru 63-41-M/004 Ekonomika a podnikání
- Sociální program Obchodní akademie Beroun
- Strategie zaměstnanosti OA Beroun
- Vnitřní platový předpis OA Beroun
- Plnění koncepčních cílů ve školním roce 1998/1999
- Plnění koncepčních cílů ve školním roce 1999/2000
- Sešity žáků, písemné práce žáků

- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000
- Výroční zpráva o hospodaření školy za školní rok 1999/2000
- Protokol o přijímacím řízení pro školní rok 2000/2001
- Protokoly o komisionálních zkouškách
- Kniha úrazů
- Koncepce DM pro školní rok 2000/2001
- Organizace a vedení DM – směrnice č. 1 – školní rok 2000/2001
- Vnitřní řád, režim dne
- Povinná a podpůrná dokumentace DM
- Preventivní protidrogový program
- Záznamy z porad vedení
- Kontrolní záznamy

ZÁVĚR

Podmínky vzdělávání

Personální podmínky jsou pouze vyhovující v případě výuky cizích jazyků, příkladně je personálně zajištěna výuka matematiky, českého jazyka a literatury a společenských věd. Další vzdělávání učitelů je finančně i morálně podporováno. Materiální vybavení bylo hodnoceno stupněm průměrný. Estetická úroveň a podnětnost prostředí pro výuku jsou na průměrné výši. Psychohygienické podmínky mají pouze vyhovující úroveň v případě tělesné výchovy, v ostatních předmětech byly hodnoceny stupněm průměrný

Podmínky školy pro výuku studijního oboru jsou celkově hodnoceny jako průměrné.

Průběh vzdělávání

Organizace vyučování byla charakteristická tradičním přístupem. Formy a metody výuky neumožňovaly výraznější účast žáků při výuce. Plánování a příprava výuky byly hodnoceny jako průměrné. Rezervy pro zkvalitnění výuky byly shledány v oblasti motivace a hodnocení, to je oblast s průměrným hodnocením. . Odborné kvality učitelů, jejich praktické znalosti a pedagogické zkušenosti pozitivně ovlivnily kvalitu vzdělávání ve sledovaných předmětech.

Celkově byl průběh vzdělávání hodnocen jako průměrný.

Řízení školy

Škola má vypracovanu dlouhodobou koncepci, která je naplňována. Plánování vychází z potřeb trhu práce, je konzultováno s úřadem práce a reaguje na požadavky a zájem veřejnosti o studijní obor Obchodní akademie. Střednědobé a krátkodobé plány jsou reálné, jejich plnění je ředitelem školy vyhodnocováno. Celkově je plánování hodnoceno jako průměrné. Oblast organizování lze na základě uvedených skutečností hodnotit jako průměrnou. Ve vedení a motivování pracovníků převažují pozitiva. Rezervy a nedostatky se objevují v kontrolním systému, který nyní vždy důsledně realizován.

Kvalita řízení je hodnocena jako průměrná.

Doporučení:

- Důsledně kontrolovat plnění učebních osnov
- Upravit psychohygienické podmínky úpravou délky přestávek
- Zajistit zlepšení vybavení kabinetu matematiky moderními pomůckami a didaktickou technikou
- Zlepšit estetickou úroveň učeben, včetně tělocvičny
- Zlepšit psychohygienické podmínky - zvážit počet pětiminutových přestávek a zařazení tělesné výchovy po dvacetiminutové přestávce, řešit pouze vyhovující podmínky šatny u tělocvičny v případě koedukované výuky

Neefektivní nakládání s finančními prostředky ze státního rozpočtu nebylo při inspekční činnosti zjištěno.

Při kontrole dodržování obecně platných právních předpisů bylo zjištěno jejich porušení. Název školy na používaném kulatém razítku není shodný s názvem, uvedeným v Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, není zajištěna pedagogická a odborná způsobilost učitelů, nejsou plněny osnovy předmětu Německý jazyk a byl zjištěn značný počet vyučovacích hodin, které odpadaly nebo nebyly odučeny

Celkově je činnost školy hodnocena jako průměrná.

-

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Ivana Nová
Členové týmu	Mgr. Jana Minaříková
	Mgr. Iva Kadeřábková

PaedDr. Věra Kolmerová

PaedDr. Václav Skála

Mgr. Richard Spiegl

Externí pracovnice Ing. Věra Kučerová

V Kladně dne 30. ledna 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. 2. 2001

Ředitele školy

Podpis

Ing. Ivan Šlemín

.....
.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitele školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad	2001-02-19	023 110/01-5119
Zřizovatel	2001-02-19	023-111/01-5119
Rada školy	není zřízena	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
	-	nebyly podány